

UTENRIKSDEPARTEMENTET	
20 / 8507-16	
24 SEPT 2020	
Arkivkode	511

POLITIETS
SIKKERHETSTJENESTE

Postboks 4773 Nydalen
0421 OSLO
post@pst.politiet.no
Tlf.nr. 23 30 50 00
Besøksadresse:
Nydalen allé 35

Utenriksdepartementet
Postboks 8114 Dep
0032 OSLO

Deres ref.: 20/8507-1
Vår ref.: 20/03749-3
Dato: 18. september 2020

Høring - Forslag til ny lov om gjennomføring av internasjonale sanksjoner og endring i eksportkontrollen

Politiets sikkerhetstjeneste (PST) viser til forslag til ny lov om gjennomføring av internasjonale sanksjoner og endring i eksportkontrollen som er sendt på høring fra Utenriksdepartementet (UD).

Politoloven § 17b slår fast at PST skal forebygge og etterforske spredning av masseødeleggelsesvåpen mv, og overtredelser av bestemmelser i eller i medhold av lov om kontroll med eksport av strategiske varer, tjenester og teknologi mv (eksportkontrollen) og lov om gjennomføring av bindende vedtak av FNs sikkerhetsråd eller annen lovgivning om tilsvarende særlige tiltak. PST stiller seg positive til forslagene som fremmes i høringsnotatet, og mener disse vil være viktige i tjenestens arbeid innen ikke-spredning og eksportkontroll.

1. PSTs merknader til enkelte temaer

1.1 Straffebestemmelser og inndragning

UD foreslår en videreføring av gjeldende straffebestemmelser og strafferammer i en felles straffebestemmelse. Departementet har vurdert hvorvidt strafferammen bør heves, og kom til at en videreføring av strafferammen på tre år vil være mest sammenfallende med straffenivået i de øvrige nordiske landene. PST støtter en videreføring av dagens straffenivå.

PST vil også kort bemerke at tjenesten støtter departementets vurdering mht. inndragning.

1.2 Listeførtes rettigheter – domstolskontroll med listeføringer

Spørsmålet om gyldigheten av vedtak om listeføring skal kunne bringes inn for domstolene etter de alminnelige reglene i tvisteloven § 1-3. I utgangspunktet har parten innsynsrett i alle sakens dokumenter. Beslutning om å listeføre personer eller foretak vil ofte være delvis basert på gradert informasjon, og denne informasjonen er underlagt streng taushetsplikt. Den listeførte vil ikke kunne gis innsyn i gradert informasjon, og det er derfor behov regler som sikrer at retten får tilgang til nødvendig informasjon samtidig som at retten til kontradiksjon ivaretas.

Departementet skisserer i høringsnotatets punkt 10.6.2 en løsning som ligner utlendingslovens system for utlendingssaker som berører grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske saker. Utlendingslovens system sikrer retten til kontradiksjon samtidig som at graderte opplysninger skjermes for partsinnsyn. Det oppnevnes i disse sakene en særskilt advokat som har tilgang til gradert metariale og skal ivareta utlendingens interesser ifm. rettens behandling av den graderte informasjonen.

PST støtter forslaget om en tilsvarende ordning i sanksjonsloven, og mener forslaget til § 7 både vil ivareta den listeførtes rettigheter på en god måte samtidig som at opplysninger som må skjermes av hensyn til nasjonale sikkerhetsinteresser ikke blir kjent for uvedkommende.

1.3 Sanksjonslovens og eksportkontrolllovens anvendelse på Svalbard og Jan Mayen

PST ser svært positivt på forslaget om at sanksjonsloven gis anvendelse på Jan Mayen og Svalbard, samt å utvide eksportkontrolllovens virkeområde til også å gjelde for disse områdene. Svalbard er gjenstand for økende internasjonal interesse, og forskningsinstitusjoner fra flere arktiske og ikke-arktiske stater har permanent tilstedeværelse der. Fraværet av eksportkontroll på Svalbard har medført at PST ikke har vært i stand til å understøtte Noprges internasjonale forpliktelser på feltet med forebygging og etterforskning av teknologi knyttet til spredning av masseødeleggelsesvåpen og brudd på eksportkontrollloven, og forslaget om å utvide eksportkontrolllovens virkeområde vil være et nyttig verktøy for PST i disse sakene.

For øvrig har ikke PST merknader til forslagene.

Hans Sverre Sjøvold